

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
V KADENCJA**

Warszawa, dnia 21 czerwca 2002 r.

Druk nr 149

**Pan
Longin PASTUSIAK
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 77 ust. 1, w związku z art. 76 ust. 1 Regulaminu Senatu, my niżej podpisani senatorowie wnosimy o podjęcie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej projektu ustawy o zmianie ustawy o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944 – 1990 osób pełniących funkcje publiczne.

Do reprezentowania nas w dalszych pracach nad tym projektem ustawy upoważniamy senator Ewę Serocką.

W załączeniu przekazujemy projekt ustawy wraz z uzasadnieniem.

(-) Maria Berny	(-) Grzegorz Niski
(-) Genowefa Ferenc	(-) Wiesław Pietrzak
(-) Andrzej Jaeschke	(-) Jolanta Popiołek
(-) Adam Jamróż	(-) Tadeusz Rzemkowski
(-) Ryszard Jarzembowski	(-) Ewa Serocka
(-) Janusz Konieczny	(-) Alicja Stradomska
(-) Aleksandra Koszada	(-) Maria Szyszkowska
(-) Stanisław Nicieja	(-) Tadeusz Wnuk

Ustawa

z dnia.....

o zmianie ustawy o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944 – 1990 osób pełniących funkcje publiczne

Art. 1

W ustawie z dnia 17 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944 – 1990 osób pełniących funkcje publiczne (Dz.U. z 1990 r. Nr 42 poz. 428, Nr 57 poz. 618, Nr 62 poz. 681, Nr 63 poz. 701 i z 2000 r. Nr 43 poz. 48?, Nr 50 poz. 600 oraz 2002 Nr 14 poz 128) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4: dodaje się:

ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. Współpracą w rozumieniu ustawy nie jest zbieranie lub przekazywanie informacji mieszczących się w zakresie zadań wywiadowczych, kontrwywiadowczych i dla ochrony granic.

4. Współpracą w rozumieniu ustawy nie jest współdziałanie pozorne lub uchylanie się od dostarczenia informacji pomimo formalnego dopełnienia czynności lub procedur wymaganych przez organ bezpieczeństwa państwa oczekujący współpracy.

2) w art. 4 a skreśla się liczbę „1”.

Art. 2

1. Przepisy ustawy stosują się również do spraw wszczętych i niezakończonych prawomocnym orzeczeniem Sądu.
2. Czynności w sprawach, o których mowa w ust. 1 dokonane przed wejściem w życie ustawy są skuteczne, jeżeli dokonano ich z zachowaniem przepisów dotychczasowych.

Art. 3

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 11 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944 – 1990 osób pełniących funkcje publiczne, zaczęła faktycznie funkcjonować dopiero w 1999 r. w wyniku nowelizacji z dnia 18 czerwca 1998 r.

Dodane ustępy w art. 4 ustawy polegają na wprowadzeniu nowych kontratypów pojęcia "współpraca". Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 4 grudnia 1998 r. (K.39/97) nie stwierdzając niezgodności z Konstytucją przepisu art. 4 w obecnym brzmieniu, postanowił jednak, że dla stwierdzenia współpracy nie wystarczy samo wyrażenie woli współdziałania z organami wymienionymi w tym przepisie, lecz konieczne są także faktyczne działania świadomie urzeczywistniające podjętą współpracę. Podobnie na konieczność uwzględniania w definicji "współpracy" jej elementu materialnego wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 października 2000 r. (II KKN 271/00). Zdaniem Sądu Najwyższego, o tym czy dana osoba była współpracownikiem w charakterze tajnego informatora nie powinien decydować ani fakt, ani forma zarejestrowania jej w ewidencji organu bezpieczeństwa państwa, lecz treść udzielonych tym organom informacji. Nie jest również współpracą uchylanie się od dostarczenia takiej informacji ani współdziałanie pozorne – choćby przejawiało się w formalnym dopełnieniu czynności i procedur wymaganych przez oczekującego współpracy.

Zgodnie z proponowanym brzmieniem art. 4 ust. 2 ustawy współpracą w rozumieniu ustawy nie jest zbieranie i przekazywanie informacji, mieszczących się w zakresie zadań wywiadowczych, kontrwywiadowczych i dla ochrony granic, jak również działanie, którego obowiązek wynikał z ustawy obowiązującej w czasie tego działania. Należało uznać, że „napiętnowanie” takich działań nie jest sprawiedliwe, ani zgodne z interesem Państwa.

Zawarty w art. 2 przepis przejściowy wynika z tego, że ustawa o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944 – 1990 osób pełniących funkcje publiczne stanowi w art. 20, iż do osoby poddanej postępowaniu lustracyjnemu mają zastosowanie przepisy dotyczące oskarżonego w postępowaniu karnym.

W postępowaniu karnym obowiązuje zasada, że przy zmianie przepisów stosuje się zawsze przepisy względniejsze dla sprawy. Art. 3 projektu ustawy jest konsekwencją tej zasady.

Projekt ustawy nie powoduje obciążeń finansowych dla budżetu państwa.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Tłoczono z polecenia Marszałka Senatu
